

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/261/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717206944
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1717206944.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanej: LH. M., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom M., T. č. XX, o zaplatenie zostatku poplatku v sume 85,28 €, poplatku za upomienky v sume 36,-- €, s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 17. júla 2018, č.k. 6 Csp 90/2017-38, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Pezinok zo dňa 17. júla 2018, č.k. 6 Csp 90/2017-38,
- vo výroku I., ktorým žalobu zamietol, p o t v r d z u j e ;
- vo výroku II., ktorým žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania, m e n í tak, že žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.
- II. Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 17.7.2018, č.k. 6 Csp 90/2017-38, žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu. Nevyhovel tak žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia zostatku poplatku v sume 85,28 €, poplatku za upomienky v sume 36,00 €, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 200,-- € od 17.10.2012 do 2.11.2012 v sume 2,81 €, zo sumy 134,-- € od 3.11.2012 do 16.1.2013 v sume 8,69 €, zo sumy 101,-- € od 17.1.2013 do 22.2.2013 v sume 3,19 €, zo sumy 68,-- € od 23.2.2013 do 19.3.2013 v sume 1,43 €, zo sumy 35,-- € od 20.3.2013 do 24.4.2013 v sume 1,07 €, zo sumy 2,-- € od 25.4.2013 do 23.6.2014 v sume 0,74 €, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 135,28 € od 21.2.2014 do 23.6.2014 v sume 2,26 €, zo sumy 85,28 € od 24.6.2014 do zaplatenia a trov konania. Žalobca svoj nárok odvíjal od zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 17.10.2012 uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovanej zmluvy v platnom znení, na základe ktorej ako veriteľ poskytol žalovanej (dlžníkovi) úver v sume 200,-- €, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom v sume 196,-- € v 12-mesačných splátkach po 33,-- € počnúc dňom 23.11.2012. Dňa 8.10.2013 požiadala žalovaná o úpravu splátkového kalendára formou posunu splátky; úver tak mal byť uhradený dňa 16.4.2014. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, sa účastníci zmluvy dohodli, že 1/3 poplatku predstavuje dohodnutý úrok a 2/3 poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou. Podľa žalobcu žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, a tým stratila výhodu splátok. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy aj poplatok za zasielanie upomienok, celkom v sume 36,-- €. Do napísania žaloby žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 248,-- €.

1.2. Nadväzne na vykonané dokazovanie, na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. d/, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. a/ až k/, písm. r/, y/, § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), § 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 6 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie uvedenú zmluvu o úvere posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže ju žalobca uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná mala postavenie spotrebiteľa (fyzická osoba nekonajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti). Na základe tohto záveru musí mať zmluva náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a podlieha režimu ochrany spotrebiteľa. Keďže predmetná zmluva o úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, i/ a k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, súd zmluvu v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch vyhlásil za bezúročnú a bez poplatkov. Súd preto nárok žalobcu na zaplatenie poplatku v sume 85,28 €, poplatku za upomienky v sume 36,-- €, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 200,-- € od 17.10.2012 do 2.11.2012 v sume 2,81 €, zo sumy 134,-- € od 3.11.2012 do 16.1.2013 v sume 8,69 €, zo sumy 101,-- € od 17.1.2013 do 22.2.2013 v sume 3,19 €, zo sumy 68,-- € od 23.2.2013 do 19.3.2013 v sume 1,43 €, zo sumy 35,-- € od 20.3.2013 do 24.4.2013 v sume 1,07 €, zo sumy 2,-- € od 25.4.2013 do 23.6.2014 v sume 0,74 €, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 135,28 € od 21.2.2014 do 23.6.2014 v sume 2,56 € a zo sumy 85,28 € od 24.6.2014 do zaplatenia, zamietol. V závere rozhodnutia zdôraznil, že žalovaná uzatvorila so žalobcom zmluvu o úvere na predtlačenom formulári, teda obsah zmluvy nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Pri poskytnutí úvere 200,-- € je poplatok za úver 196,-- € vysoký, v rozpore s dobrými mravmi, odporujúci § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, spôsobujúci značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalovanej. Pri rozhodovaní súd zohľadnil skutočnosť, že žalovaná uhradila žalobcovi do dňa spísania žaloby sumu 248,-- €.

1.3. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C.s.p. V konaní bola úspešná žalovaná, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Žalovanej ale trovy konania nevznikli, a tak žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie žalobca dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p. (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam), § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Zdôraznil, že so žalovanou ako veriteľ dňa 17.10.2012 uzavrel zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovanej poskytol úver v sume 200,-- € a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver spolu s poplatkom za poskytnutie úveru v sume 196,-- € (spolu 396,-- €) mu vrátiť v 12-mesačných splátkach po 33,-- € počnúc dňom 23.11.2012; žalovaná neplatila splátky riadne a včas. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej „VPPÚ“) nielen z formálneho hľadiska, ale aj z hľadiska ich materiálneho prevedenia. Na prednej strane zmluvy sa uvádza: „Dolupodpísaný dlžník vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plnomocnenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať, súčasne potvrdzuje prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok (na zadnej strane tejto zmluvy)...“ Znamená to, že dlžník podpisom zmluvy jednoznačne prejavuje svoju vôľu byť viazaný aj VPPÚ. Uzavretie zmluvy samostatne bez toho, aby prejav vôle zahŕňal aj vôľu byť viazaný VPPÚ neprichádza do úvahy. Zákon o spotrebiteľských úveroch považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch; v predmetnej veci k naplneniu tam uvedených dôvodov nedošlo, a tak nemožno zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy „Veriteľ je oprávnený poskytnúť dlžníkovi úver v sume 200,-- EUR a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 196,-- EUR, t.j. celkovo zaplatí čiastku 396,-- EUR v 12 mesačných splátkach po 33,-- EUR počnúc dňom 23.11.2012 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru.“ Nemožno teda hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Nemožno hovoriť ani o absencii výšky úrokovej sadzby, keď bola uvedená úroková sadzba úveru fixná 32 % ročne. Odvolateľ ďalej dôvodil, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok, zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy

o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Je teda jasné, že poplatok v sume 196,-- € je tvorený úrokom za poskytnutie úveru vo výške 32 % ročne v rozsahu jednej tretiny príslušného poplatku (65,33 €) a vo zvyšnej časti je tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Zo zmluvy vyplýva aj údaj o termíne konečnej splatnosti úveru (dňa 16.4.2014). Súdu prvej inštancie vytykal posúdenie zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov, hoci obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. V čase uzavretia zmluvy o úvere neexistoval a nebol účinný žiadny všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno vychádzať iba z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektami v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období. Nesúhlasí preto s tvrdením súdu, že výška odplaty je v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda o úrokovej sadzbe spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom nemožno ju považovať za právny úkon absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaná odvolanie nepodala. Vo svojom vyjadrení len uviedla, že je na úrade práce a poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 61,60 €. Naozaj teraz nemá z čoho dlh vyrovnať.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že táto nijakým spôsobom nepoprela skutočnosti uvádzané v žalobe a v odvolaní. Žalovaná je v produktívnom veku, v dôsledku čoho považuje vyjadrenia žalovanej ohľadne jej zlej situácie len za dočasnú skutočnosť, netýkajúcu sa sporu, vyjadrenie považuje za bezpredmetné.

5. Ďalšie vyjadrenia predložené neboli.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. novembra 2019; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku I., ktorým súd žalobu zamietol, a keďže sa pridrižiava dôvodov tam uvedených, správnych, odôvodnenie odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p.). Na zdôraznenie vecnej a právnej správnosti napadnutého rozsudku považuje ale za potrebné uviesť ešte nasledovné. Odvolateľ v odvolaní neuviedol, v čom malo spočívať pochybenie súdu prvej inštancie uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (akým nesprávnym procesným postupom mu súd znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; ktoré právo žalobcu bolo porušené), § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p. (akú inú vadu konanie malo, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci). Z tohto dôvodu potom odvolacie dôvody uvádzané v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/, d/ C.s.p. neboli spôsobilé privediť žalobcovi úspech v odvolacom konaní.

7. Úspech v odvolacom konaní neboli žalobcovi spôsobilé privediť ani odvolacie dôvody uvádzané v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam), § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 a nasl. C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.). V postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho neboli zistené žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, na ktorú by musel odvolací súd prihliadať aj bez namietania stranou sporu (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

8.1. V prejednávanej veci nie je sporné, že žalobca bol dodávateľom služby - poskytovanie úverov - čo vyplývalo aj z predmetu jeho činnosti zapísaného v obchodnom registri od 14.3.2001. Žalovaná pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako fyzická osoba a zo žiadnych ustanovení zmluvy nevyplýva, že konala s cieľom smerujúcim (vzťahujúcim sa) k jej obchodu, povolaniu alebo podnikaniu. Zmluva bola predtlačená na vopred pripravovanom formulári, ktorý žalobca bežne používal v rámci svojej obchodnej činnosti. Je teda nepochybné, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, a preto je naň potrebné aplikovať ustanovenia chrániace práva spotrebiteľa, teda Smernicu Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

8.2. Úver je odplatný právny úkon. Ekonomickým cieľom finančného úveru je poskytnutie peňažných prostriedkov spravidla za odplatu, teda úroky na určitú dobu za účelom ekonomického využitia podľa predstáv dlžníka alebo na dohodnutý účel. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, uzavretú medzi stranami sporu, správne súd prvej inštancie posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu a správne v zmysle § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka potom skúmal, či daná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje neprijateľné podmienky a neodporuje dobrým mravom a nespôsobuje takú nerovnováhu v právach a povinnostiach jeho účastníkov. V danom prípade, ako vyplýva zo zmluvy o úvere, žalobca ako dodávateľ zmluvné podmienky úveru so žalovanou nevyjednával, nemajú teda charakter individuálnych zmluvných podmienok (zmluva je uzavretá na predtlačenom formulári). Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, v rámci ktorého sa zaoberal úrokovou sadzbou z úveru, ktorá je neprímerane vysoká a odporuje dobrým mravom. Neprimeraná výška úrokov je v spoločnosti neuznávaná a hodnotená ako odporujúca dobrým mravom. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprímerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám chovania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 5 Cdo 26/2011, ide o neplatnosť úrokov v celom rozsahu, ktoré nie je možné modifikovať. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zmluvné úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Aj podľa názoru odvolacieho súdu zmluvné úroky za poskytnutý úver v dojednanej zmluve o spotrebiteľskom úvere sú neprímerané a v rozpore s dobrými mravmi.

8.3. Odvolací súd poukazuje predovšetkým na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa spôsobmi jeho zabezpečenia, jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že takéto znenie ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka priniesol zákon č. 129/2010 Z.z., ktorým sa zaviedla nová úprava spotrebiteľského úveru. Pre všetky zmluvy o odplatnom poskytovaní peňažných plnení spotrebiteľom od 1.6.2010 platí, že odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. V praxi ide o odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v obdobných prípadoch bez ohľadu na to, aký subjekt poskytuje peňažné prostriedky. Z hľadiska posúdenia okolností prípadov sa prihliada na okolnosti, ktoré sú uvedené v druhej vete § 53 ods. 6. Občiansky zákonník, ktorý zaviedol úpravu výšky odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov, pretože zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pod režim, pod ktorý podliehala aj úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu, túto výšku už priamo nelimituje.

8.4. Uvedené ustanovenie ale nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali i údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprímerané až úžernícke úroky. Pripustenie takej možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu, a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty riadiac sa zásadou dobrých mravov upravenou v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

8.5. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je pre spotrebiteľov najdôležitejším indikátorom ceny úveru. Náklady sú v tomto prípade suma, ktorú musí dlžník zaplatiť za požičanú sumu. RPMN teda vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky, pretože zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom.

8.6. V preskúmvanej veci bol v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere dohodnutý úrok, ktorý bol podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľských úveroch, vo výške 32 % a náklady spotrebiteľa tvoril aj administratívny poplatok v sume 196,-- €, pričom pri jeho definícii nevyplýva, aká

administratíva spojená s uzatváraním zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyvolala takéto náklady. Výšku odplaty potom vyjadrovala RPMN dohodnutá vo výške 309,86 %, čo vzhľadom na priemernú hodnotu obdobných spotrebiteľských úverov v danom čase (30,28 %) bol desaťnásobok.

8.7. Neprimerane vysoké úroky, dojednané v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a mravným princípom spoločenského poriadku. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade, vzhľadom na rozhodujúce okolnosti, starostlivo posúdil, či konanie strany občianskoprávneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov pri spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov. Obmedzujúce kritérium, pokiaľ ide o výšku odplaty za poskytnutie úveru, obsahuje aktuálne ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Hoci žalobca v danom prípade je nebankovým subjektom, dojednanie úrokov nemôže výrazne prekračovať úrokové sadzby oproti bankovým subjektom. Úrok niekoľkonásobne vyšší ako obvyklý podstatne prevyšuje obvyklú odplatu na finančných trhoch. Aj zo stránky www.nbs.sk je možné zistiť, aké boli v rozhodnom období úrokové sadzby v bankách.

8.8. Úroky sa spolu s administratívnym poplatkom podieľali na celkovej výške odplaty, keďže žalovaná žalobcovi celkovo mala zaplatiť za sumu 200,-- € takmer 100-násobok požičanej sumy, teda sumu 196,-- €. 309,86 % RPMN vyjadrujúca výšku celkovej odplaty za spotrebiteľský úver po tom, ako odvolací súd konštatoval vyššie, predstavovala mnohonásobok priemernej RPMN za obdobné spotrebiteľské úvery. Dohoda o celkovej odplate za poskytnutý úver tvorená úrokmi, administratívnym poplatkom, celkovo v sume 396,-- € preto podľa presvedčenia odvolacieho súdu odporovala aj vtedy účinnému ustanoveniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, teda dohoda účastníkov zmluvy o odplate veriteľovi za poskytnutie spotrebiteľského úveru bola v rozpore so zákonom, čo spôsobovala jej absolútnu neplatnosť v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Neplatnosť dohody spôsobuje potom, že žalobca nemá nárok na plnenia, ktoré mu boli týmto titulom zaplatené a prevyšovali požičanú istinu.

8.9. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, na čo správnym spôsobom poukázal aj súd prvej inštancie (obdobný názor vid' napr. aj v rozhodnutiach Krajského súdu Žilina sp.zn. 7 Co 569/2015, Krajského súdu Prešov sp.zn. 2 Co 209/2016, Krajského súdu Trenčín sp.zn. 19 Co 364/2017).

8.10. Vo svetle vyššie uvedenej argumentácie odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, pokiaľ dospel k záveru, že dohoda o takejto úrokovej sadzbe (odmene) je právnym úkonom, ktorý sa prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

8.11. Odvolací súd zdôrazňuje, že z postavenia účastníkov tejto zmluvy evidentne vyplýva, že v prípade žalovanej ide o spotrebiteľa ako fyzickej osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a v prípade žalobcu ide o dodávateľa ako osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti. V rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5 Co 219/2013 zo dňa 28.8.2014, sp.zn. 11 Co 232/2015 zo dňa 27.10.2016, bolo vyslovené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom ako strana tu vystupovala Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, teda išlo o ten istý subjekt ako v tomto konaní a so zreteľom na toto rozhodnutie platí ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo Všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je

povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. So zreteľom na toto ustanovenie potom platí, že takéto rozhodnutie rozširuje svoju pôsobnosť na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Z uvedeného ustanovenia vyplýva pre žalobcu povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú alebo neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného rozhodnutia.

9. Čo sa týka nárokov žalobcu na zaplatenie sumy 85,28 €, 36,-- €, žalobca nepreukázal dôvodnosť tejto sumy, nakoľko nepredložil súdu prvej inštancie platobnú disciplínu žalovanej, z ktorej by bolo možné bez akýchkoľvek pochybností ustáliť, koľko splátok, kedy a v akej výške žalovaná zaplatila a aká je výška nezaplatenej istiny. Nebolo preto možné zistiť, či tento nárok žalobcu je dôvodný, alebo nie. Odvolací súd uvádza, že nespĺnenie dôkaznej povinnosti prináša zo sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je strana, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany za výsledok konania, ktorý závisí od zistení vychádzajúcich z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Preto bolo povinnosťou žalobcu označiť a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nespĺnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného z dôkazov navrhnutých stranami sporu a vykonaných. V takom prípade súd musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

10.1. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky odvolací súd uvádza, že náklady za upomienky, spracovanie urgencye, nemôžu mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mali povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je prídanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za urgenciu, upomienku, nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9 Co 350/2012 zo dňa 22.5.2014). Dojednaná výška „nákladov“ predstavuje sankciu za nespĺnenie dlhu, ide o neprimerane vysoké plnenie a žalobca sa prostredníctvom takéhoto zmluvného dojednania snaží obísť prípadnú požiadavku presne vyčíslieť náklady na vymáhanie pohľadávky. Klausula sa tiež dostáva do rozporu s § 54 ods. 1 v spojení s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré neumožňujú priznať vyššie náklady na uplatnenie pohľadávky ako náklady skutočne vynaložené.

10.2. Vzhľadom na neplatnosť dojednania o poplatku za upomienku žalobcovi nárok na jeho zaplatenie nevznikol.

11. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p., a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

12. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., o trovách konania, odvolací súd zmenil tak, že žalovanej nepriznal nárok na ich náhradu. V konaní pred súdom prvej inštancie bola úspešná žalovaná, a tak mala dostať trovy konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie zle rozhodol, keď žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania, hoci rozhodoval podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Keďže ale žalovaná odvolanie nepodala, odvolací súd nemohol rozhodnúť v jej prospech (čl. 16 ods. 3 C.s.p.). Odvolací súd potom vyslovil, že žalovanej nárok na náhradu trov konania (pred súdom prvej inštancie) nepriznáva.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznáva

nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).